

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**„НАУКА, ОСВІТА,
СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

**17-18 травня 2007 року
м. Рівне**

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3

ББК 72

Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34 Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 17–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007

© Автори, 2007

Результати дослідження дають підставу визначити організаційно – педагогічні умови ефективної соціалізації вихованців дитячого будинку: 1) раціональна організація педагогічного середовища; 2) доцільно організоване спілкування та співробітництво дітей різного віку; 3) забезпечення соціальної компетентності кожного вихованця. Лише за таких умов ми забезпечимо дітям повноцінне входження і перебування в соціумі, у вирі складних соціальних відносин, незалежно від того, де вони виховуються. Адже ввести дитину в складний світ людських стосунків – одне з найважливіших завдань виховання.

Список використаних джерел

1. Кононко О.Л. Відстояти самоцінність дошкільного дитинства // Дошкільне виховання. – 2001. – №11. – С.12–14.
2. Лавриченко Н.М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы. – К: Віра Інсайт, 2000. – 444 с.
3. Лукашевич М.П. Соціалізація. Виховні механізми та технології: Навчально – методичний посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 112 с.
4. Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи – інтернати для дітей сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. – 2004. – 7 жовтня.
5. Поніманська Т.І. Люди і я. Світ дорослих як чинник соціалізації особистості дитини // Дошкільне виховання. – 1999. – № 8. – С. 14 – 15.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.

Челишкіна О.В., викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

Соціально – економічні зміни, які відбулися в Україні в останнє десятиріччя, своєчасний та обґрунтований вибір молоддю професії набуває все більшого економічного і соціального значення, бо в значній мірі впливає на результати праці, положення і авторитет особистості в суспільстві, колективі, на рівень добробуту, сприяє найбільш ефективній реалізації особистісного потенціалу, а держава отримує максимальну віддачу. Якщо вибір професії зроблено необґрунтовано, помилково, то це приносить молодій людині гіркі розчарування, психологічні, а іноді і соціальні втрати (ускладнення у навчанні, працевлаштуванні і в професійній діяльності), не дає їй можливості у повній мірі проявити свої здібності та використати свої вміння.

Хоча проблема реалізації молоді в професійній діяльності, самовизначення в ній є актуальною для молоді в наш час, сучасна система вітчизняної освіти не повністю вирішує завдання формування готовності школярів до вибору професії. Опинившись на фінішній прямій шкільного навчання більшість випускників серед великої кількості можливих варіантів не здатні правильно обрати свій подальший життєвий шлях. Дана негативна ситуація не могла не позначитися на тому, що випускники сучасної загальноосвітньої і вищої школи є основним джерелом безробітних на ринку праці, а також у найменшій мірі підготовлені до взаємодії з ринковими відносинами. Навіть влаштувавшись на роботу за отриманою спеціальністю вони не можуть реалізувати себе через здійснену помилку у виборі професії.

У цій ситуації актуально і гостро постає проблема конкретної допомоги молоді в професійному самовизначенні засобами професійної орієнтації. Сьогодні формування психологічної готовності випускників школи до усвідомленого вибору професії, до праці стало не тільки гострою необхідністю, але й багатограним і складним процесом. Його не можна здійснювати розрізнено, навіть, за допомогою досить гарних заходів. Тут вимагається систематична, послідовна і довготривала робота. Забезпечити ефективність цього процесу може тільки чітко поставлена профорієнтаційна робота, що враховує вплив на вибір молоддю людиною професії різноманітних факторів.

Профорієнтація має виступати засобом активізації професійного самовизначення молоді, актуалізації її внутрішніх резервів і можливостей, формування здатності до самостійного і усвідомленого рішення щодо вибору професії, самореалізації у майбутній професійній діяльності. Необхідно, щоб кожний випускник школи мав реальний план вибору професії і був готовий в повній мірі реалізувати свій творчий потенціал. Майбутня професійна еліта нашої держави – сьогодні в школі. Прилаштувати чи зайняти молоду людину працею можна, але розумно розпорядитися творчим потенціалом молоді, яка вступає в трудове життя, вирощувати професіоналів без професійної орієнтації неможливо.

І не дивно, що одним з шляхів “Японського дива” було включення в систему освіти Японії професійної орієнтації, яка стала ядром навчальних програм. Але важливість цього потрібно зрозуміти, бо нерозуміння проблеми профорієнтації молоді суворо покарає, якщо і не відразу, то з часом – обов’язково, коли виправляти помилки уже пізно. Адже молодь, це основа зростання соціуму, і вона має не тільки “будувати і жити” в ХХІ столітті, але й “виправляти наші помилки”. Оскільки вибір професії накладає відбиток на весь подальший життєвий шлях людини, то випускник школи має бути психологічно, теоретично і практично підготовленим до прийняття одного з найважливіших у своєму житті рішень.

Як свідчить світовий досвід, найважливішим плацдармом профорієнтаційної роботи є школа, бо саме в ній здійснюється професійне самовизначення, реалізується виховний аспект професійної орієнтації. У зв'язку з цим розпочато створення відповідної системи професійної орієнтації учнівської молоді, як невід'ємної ланки системи відтворення трудових ресурсів. Як зазначено у Законі України "Про освіту" та ряді інших державних документів, одне із головних завдань загальноосвітньої школи нашої країни, є забезпечення професійного самовизначення молоді [3;7], тобто формування готовності учнів до вибору професії.

Схвалена Кабінетом Міністрів України „Концепція державної системи професійної орієнтації населення” (постанова № 48 від 21 січня 1994 року) [3] висвітлює основні напрямки формування і розвитку системи професійної орієнтації: комплексний підхід до роботи в даній сфері; підсилення її соціально – економічної спрямованості; поширення і вдосконалення існуючих профорієнтаційних підрозділів в системі освіти, соціальних служб для молоді, державної служби зайнятості, на виробництві і в закладах соціального захисту населення: формування правових, соціально – економічних, інформаційно – методичних і фінансових начал розвитку державної системи профорієнтації; організація науково – методичного і нормативного забезпечення її функціонування.

На нашу думку, основний фактор, який сприяє ускладненню професійного самовизначення, а отже й працевлаштування молоді, – недостатня увага до питань професійної орієнтації в загальноосвітній школі, її епізодичне існування. Через профінформаційну необізнаність, на яку мало звертається уваги зі сторони вчителів, більшість школярів не пов'язує свій вибір майбутньої професії зі своїми реальними можливостями й потребами ринку праці. На превеликий жаль, доводиться констатувати, що школа за останні роки майже цілком втратила свої профорієнтаційні позиції, відійшла від профорієнтаційної роботи з учнями, чим практично прирекла їх підготовку до свідомого вибору професії на волю стихійних, неконтрольованих факторів. На цьому програє як сама школа, оскільки не виконує своїх функцій, так і країна, оскільки приймає в свою професійну сферу невдалого працівника, а найбільше у цій ситуації програє випускник школи, оскільки в нього виникає протиріччя між тим, що і як він повинен робити, і тим, що і як він може робити в обраній професії.

Школа як один із найважливіших соціальних інститутів, повинна формувати готовність учнів до вибору професії шляхом забезпечення високого рівня інформованості про різні аспекти ринку праці і професій, формування професійних інтересів, позитивних мотивів вибору професії, аналіз та оцінку психофізіологічних якостей та властивостей учнів, тим самим формуючи в них готовність до правильного вибору професії, самовизначення.

Професійна спрямованість є чи не найголовнішим фактором його зрілості як об'єкта системи професійної орієнтації та впливає на все подальше життя. Недостатньо осмислений вибір професії, без врахування особистих якостей, цінностей та прагнень людини згодом призведуть до розчарувань та зниженню мотивації в професійній діяльності, наслідком яких стане зниження ефективності праці, переводячи особисту проблему на соціальний рівень.

Підкреслюючи особливу важливість професійної спрямованості, В.С.Мерлій, пише: «Найбільш суттєве і основне в характеристиці особистості людини – це її спрямованість, тобто те, від чого залежить загальне спрямування її життя і всієї її творчої активної діяльності...від спрямованості особистості залежать властивості характеру і навіть розвиток здібностей, ...від спрямованості особистості залежить її соціальна і моральна цінність».

На думку О.М.Леонтьєва, – «спрямованість є найголовнішим утворенням особистості». В працях К.К. Платонова і О.В. Ковальова, присвячених структуруванню особистості, спрямованість виділяється як її основний компонент. А.І.Божович розглядає спрямованість в функціональній структурі особистості, вказує на те, що це одна з провідних якостей людини, яка характеризує її соціальну і моральну цінність, визначає основні напрямки поведінки, котра в свою чергу, спонукається актуальними потребами, інтересами, ідеалами, переконаннями та іншими факторами, залежить від значущості для людини набутих знань, рівня розвитку свідомості, моральної вихованості, осмислення власного і суспільного досвіду тощо.

«Центральним утворенням особистості, – пише М.З.Неймарк, – є її спрямованість, яка головним чином визначає її склад, її поведінку особливості, її відношення до людей і себе. Спрямованість особистості розглядається як результат відносно стійкої ієрархії мотивів, що являє собою визначене співвідношення домінуючих потреб і домінуючих потреб поведінки, яким надається перевага. Особливості цього співвідношення визначає характер спрямованості особистості людини».

Г.Л.Смірнов, розглядаючи цю проблему з психологічної точки зору, стверджує: «Спрямованість – ведучий елемент в психологічній структурі особистості. Вона здійснює визначальний вплив на інші елементи: на об'єм знань, характер прояву біологічно зумовлених якостей темпераменту, задатків». В аспекті педагогічної психології велике теоретичне й практичне значення мають роботи Шавіра П.А., Сазонова А.Д., Іванова К.М., Борісової К.М., Климова Є.О., Вільша І. й ін., присвячені професійній орієнтації школярів.

На жаль, у масовій практиці рівень профорієнтаційної спрямованості уроків не відповідає вимогам науково – технічного і соціального прогресу, що не дозволяє повною мірою використати всі можливості занять для вирішення профорієнтаційних завдань, адже більшість вчителів не підготовлені до цієї роботи, вважаючи її не основною, другорядною. Як наслідок, випускники шкіл не підготовлені до вибору професії, і в цьому питанні покладаються на вибір людей з близького їм оточення, наслідують друзів чи обирають професії, що вважаються престижними.

Цими обставинами диктується необхідність всестороннього вивчення можливостей формування професійної спрямованості школярів у рамках програми загальноосвітньої школи, за допомогою професійної просвіти, розвитку інтересів, нахилів школярів у різноманітних видах діяльності, професійної консультації, профпроб.

Оскільки перед соціальними інститутами, відповідальними за підготовку підростаючого покоління до праці, з усією гостротою стоїть проблема, як, якими способами й засобами формувати в школярів готовність до свідомого вибору професії, що забезпечує узгодження життєвих планів і професійних намірів молоді, що вступає в працездатний вік, з потребами народного господарства в кадрах по певних професіях, формування

такої готовності і є основною метою роботи органів народної освіти, засобів масової комунікації, трудових колективів по професійній орієнтації молоді.

Психологічний зміст процесу професійного самовизначення складається з спрямованості на вибір конкретної професії, у знаходженні внутрішніх, психологічних підстав такого вибору. Соціальна ситуація розвитку в ранній юності обумовлює виникнення особливої духовної потреби в усвідомленні власних якостей і можливостей у зв'язку із завданням визначення життєвого шляху. Суб'єктивно ця потреба нерідко переживається як прагнення зрозуміти своє покликання, розібратися у виникаючих коливаннях і сумнівах.

Вибір професії можна вважати виправданим лише в тому випадку, якщо є надія, що активність особистості приведе до такого взаємовідношення між особистістю й працею, при якому буде успішно відбуватися подальший розвиток творчих і моральних сил людини. Однією з основних умов прогнозування такого розвитку особистості є високий рівень професійної спрямованості.

Вибір професії складний, часом багатуступінчастий процес, обумовлений рядом факторів. Реалізація рішення про вибір професії є кінцевим етапом цього процесу й разом з тим початком нового періоду професійного розвитку особистості – етапу оволодіння обраною діяльністю. Формування професійної спрямованості особистості може бути успішним, якщо розвиток професійного самовизначення школяра здійснюється й фіксується в діяльності, задаючись спеціально суспільством через систему профорієнтації.

Урок трудового навчання служить найважливішою ланкою в формуванні професійної спрямованості школярів. Основними методами при цьому є практичні роботи з конструювання, планування та виготовлення виробів. Але, для того щоб практичні роботи впливали на формування в учнів позитивного відношення до робочих професій, необхідно сполучати їх зі словесними методами: з бесідою про професії й сучасне виробництво в умовах прискорення соціально – економічного розвитку, про умови праці, технологічних процесах, вимогах, пропонованих професією до якостей і кваліфікації людини, і т.п

Проблема формування професійної спрямованості учнів зацікавила і нас, у зв'язку з чим ми розробили власну методику формування профспрямованості в процесі трудового навчання. Основну увагу у роботі ми приділили засобам і методам активізації самосвідомості учнів у поєднанні з елементами консультації та професійної просвіти. З метою перевірки цієї методики у м. Рівне ЗОШ №22 було проведено експеримент, в ході якого учні одного класу вчилися за стандартною програмою, а іншого за розробленою методикою.

Для з'ясування стану сформованості професійної спрямованості учнів 8 – 9 класів до вибору професії в процесі трудового навчання було проведено анкетування та проведення уточнюючих бесід.

Дослідження, проведені нами, показують, що більшість учнів 8 – 9 класів, що вчать, при відповіді на питання анкети "Чи обрали ви професію?" використовують відповідь "Вибір зроблений, але не остаточний" (більше 50% 9 – класників).

Причинами, що утруднюють вибір, на їхній погляд, є такі, як слабка інформованість у світі професій, у власних здібностях, різноманіття привабливих сфер діяльності, непевність у власних силах.

Пріоритетними мотивами вибору професії є: шанс отримати роботу (43% від числа опитаних), прийнятний дохід (30%), соціальний статус (23%). У той же час на питання «Чи Ви ознайомлені зі змістом праці професії, яку хочете обрати?» 33% опитаних відповіли: «не зовсім» і лише 15% можуть пояснити суть професії та зміст роботи. Окрім цього, провівши контент – аналіз анкет можна помітити, що інтереси та здібності учнів, які професійно спрямувались на певну професію не в повній мірі відповідають її вимогам.

Уточнюючі бесіди будувалися на основі системи прямих і непрямих запитань. Питання були спрямовані на з'ясування наступних сторін процесу вибору професії: привабливі сторони обраної професії, що (у тому числі в її змісті, зовнішніх особливостях, матеріальному забезпеченні й т.д.), оцінка своєї придатності для даної діяльності, мотиви й фактори вибору, уявлення про труднощі реалізації мети.

Дослідженням було охоплено всього 60 учнів (у тому числі: 30 учнів восьмих, 30 учнів дев'ятих класів). Дослідження підтвердило очікувану нами тенденцію взаємозв'язку професійних намірів і виражених інтересів учнів. Але разом з тим воно виявило деякі додаткові й істотні обставини: ми опинилися перед фактом відсутності в ряді випадків прямого зв'язку між основним (першочерговим) професійним наміром і хоча б одним з виражених інтересів. У той же час інші професії, привабливі для опитаних, як правило, були пов'язані з їхніми вираженими інтересами.

Було з'ясовано, що привабливість професій, що не стали предметом першочергового вибору, як правило, обумовлена впливом виражених безпосередніх інтересів. Але можливе складання професійних намірів, не основаних на переважних інтересах. Ми спеціально цікавилися тим, чи обов'язкова відповідність між поінформованістю школяра про професії й виборчим відношенням до неї. Виявилось, що в ряді випадків про професії, яким надана перевага, учні мали значно менше відомостей, ніж про деякі що відхиляють. За допомогою розроблених нами тестів перевірили рівень обізнаності учнів зі світом професій. Проаналізувавши результати цієї роботи, встановили, що учні обох класів мали приблизно однаковий рівень.

В кінці експерименту провели повторне анкетування та підсумкові бесіди. Результати роботи показали високий рівень професійного самовизначення, а також засвоєння навчального матеріалу учнями експериментальної групи.

Таким чином, результати експерименту показали, що за допомогою засобів активізації та консультації можна формувати професійну спрямованість учнів на заняттях з обслуговуючої праці, хоча це процес тривалий за часом і складний за змістом.

Отже, для того, щоб правильно його спрямувати, завдання допомогти учням у вирішенні цієї проблеми покладено на загальноосвітню школу. Щоб здійснювати профорієнтаційну роботу учнів на уроках

обслуговуючої праці вчителі повинні досконало володіти відповідними знаннями та методикою трудового навчання.

Аналіз результатів проведеної роботи показує, що правильний підбір методів та чітке визначення завдань профорієнтації є важливою умовою становлення учня як особистості, його самореалізації у майбутній професійній діяльності, що, безсумнівно, в подальшому впливає на все життя людини, громадянина України, а отже, і долю всієї нашої країни.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні. Освітня галузь "Технологія". – К.: Генеза, 1997. – 29с.
2. Захаров Н.Н., В.Д.Симоненко. Профессиональная ориентация школьников. – М.: Просвещение, 1994. – 272с.
3. Концепція державної системи професійної орієнтації населення, схвалена Постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1994 року, №48 //Людина і праця. – 1994. – № 4. – 29с.
4. Клімов Г.І., Седлер І.О., Янцур М.С. Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи (практикум) / Наук. ред. М.С.Янцур – К.; МПУ ДЦЗ, МОУ РДПІ, 1995. – 180с.
5. Сидоренко В. Наукові основи професійного самовизначення школярів.// Трудова підготовка в закладах освіти. – 1999. – №2, – С.30 – 35
6. Шавір.П.А. Психологія професійного самовизначення в ранній юності.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Віолетта Шабаліна, студентка

Сварковська Л.А., канд. пед. наук, доцент

Севастопольський міський гуманітарний університет

Реформування системи освіти в Україні й навчання у школі з 6 років, а також переосмислення у зв'язку з цим цілей навчання в початковій школі з позиції гуманної педагогіки, визначили одну з актуальних задач навчання й виховання молодших школярів: перехід від навчально – дисциплінарних форм взаємодії педагога з дітьми до ігрових.

Гра – один з видів людської діяльності. Як складне інтегральне явище вона привертає увагу науковців: філософів, педагогів, психологів, соціологів, істориків культури (Г.Лібшер, Г.Клаус, К.Г.Юсупов, Д.Н.Узнадзе, В.І.Устїменко, Л.С.Виготський, А.М.Леонтьєв, Д.Б.Ельконін, О.Я.Савченко, Л.В.Артемова та ін.).

У історії вітчизняної й зарубіжної педагогіки є значна кількість наукових праць та практичного досвіду (О.Декролі, Ф.Фребель, К.Д.Ушинський, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський, В.В.Давидов, Ш.О.Амонашвілі, В.Ф.Шаталов та ін.), які необхідно вивчати не тільки для збагачення арсеналу сучасної науки про навчання і виховання підростаючого покоління, але й, піддаючи історичному, теоретико – експериментальному аналізу і відбираючи краще, використовувати в реальному педагогічному процесі.

Аналіз теоретичного матеріалу і педагогічного досвіду дозволив зробити висновок про те, що більшість дітей до початку навчання ще не досягає такого рівня психічного розвитку, при якому з'являється навчальна мотивація, внутрішня позиція школяра, що дозволяє дитині прийняти на себе роль учня і виконувати всі поставлені перед ним вимоги. А раз усього цього у дитини ще немає, її неможливо навчати звичайним способом, бо вона не включається у процес навчання. Гра у цьому випадку виступає в якості адекватної для таких дітей форми навчання, оскільки створює необхідну мотивацію засвоєння вмінь.

На думку Л.І.Божович [4, с.277] суттєво важливим є те, що у грі відбувається перехід від мотивів, які мають форму підсвідомих афективно забарвлених безпосередніх бажань, до мотивів у формі узагальнених намірів. У цьому випадку важливо проконтролювати характер мотивів і організувати умови для формування саме навчальних мотивів.

Вирішенню цієї проблеми значною мірою запобігає впровадження в навчально – пізнавальний процес активних методів навчання, серед яких провідну роль відіграють дидактичні ігри, які спеціально створені педагогікою з метою навчання й виховання дітей. Саме дидактичні ігри забезпечують необхідні емоційні умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості, організують ефективну взаємодію педагога й учнів, впливають на розвиток психічних процесів, виховують волю, надають учням можливість формувати знання шляхом активної самостійної пізнавальної діяльності й, разом з цим, сприяють розвитку індивідуальних творчих здібностей, посилюють інтерес дітей до навчальних предметів. Окрім того, дидактичні ігри впливають на засвоєння моральних норм і правил поведінки. Саме у грі розвиваються і формуються моральні якості, а також навички взаємодії з іншими людьми. Цінність ігрової діяльності і в тому, що вона володіє найбільшими можливостями для формування дитячого колективу [1, с.2].

На сучасному етапі дослідженню і розробці дидактичних ігор присвячені роботи багатьох науковців і практиків (А.І.Мельничук, О.В.Губанова, В.І.Рижук, Т.І.Рудакова, П.М.Щербань та ін.). Вони надають велике значення використанню дидактичних ігор у початковій школі, а також зазначають, що дидактичні ігри розрізняються за навчальним змістом, пізнавальною діяльністю дітей, роллю в цій діяльності вчителя. Дослідники пропонують різні класифікації дидактичних ігор: за ігровою методикою, за характером матеріалу, за змістом ігрової діяльності, за характером ігрової діяльності [2, с.8]. Кожна гра має певні структурні компоненти: дидактична ціль, ігровий задум, ігровий початок, ігрові дії, правила гри й підведення підсумків гри

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. <i>Аблаєва З.Р.</i> Соціально – філософские проблеми комп'ютеризації	3
2. <i>Аблітарова А.Р.</i> Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів	4
3. <i>Аблязізова Г., Анафієва Э.Р.</i> Двужычыное образование младших школьников в поликультурном пространстве.	6
4. <i>Анафієва Е.Р.</i> Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів.	8
5. <i>Балдинюк О., Побірченко Н. С.</i> Шляхи оптимізації культурно – дозвіллевої діяльності підлітків	10
6. <i>Бекирова Л.Э.</i> Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.	12
7. <i>Білик О., Яциур М. С.</i> Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів.	14
8. <i>Борисюк І.А., Коваль В.В.</i> Методика проведення нестандартних уроків з математики.	15
9. <i>Войтович І.С.</i> Застосування психологічних тестів для дослідженні рівня сформованості пізнавальних умінь.	17
10. <i>Войтович О.П.</i> Впровадження і розв'язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики.	18
11. <i>Гаврюсєва Т.</i> Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання.	19
12. <i>Галатюк Ю. М.</i> Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі	20
13. <i>Герасименко Т.</i> Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошлюбної підготовки молоді.	21
14. <i>Глинюк І., Войтович І.С.</i> Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах.	22
15. <i>Дикало В.І., Комаровська О.А.</i> «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці.	24
16. <i>Дорожко Т., Гавриш І.В.</i> Особливості конструювання занять евристичного типу	25
17. <i>Дякович Л.А., Яциур М.С.</i> Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи	26
18. <i>Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання.	27
19. <i>Зброжек Д., Яциур М.С.</i> Застосування методу проєктів у трудовій підготовці учнів основної школи.	29
20. <i>Зель І.О., Дубровська Л.О.</i> Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів.	30
21. <i>Карпенко Н., Палій О.А.</i> Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції	31
22. <i>Катинська Л., Семенов О.О.</i> Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя.	33
23. <i>Ковальчук Т.П., Костюк М.П.</i> Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму.	35
24. <i>Козак Є.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання.	37
25. <i>Козлюк О.А.</i> Вплив сім'ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників.	39
26. <i>Крайчук О.В., Соколовська О.П.</i> Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу	40
27. <i>Кривець С., Падул Н.О.</i> Теоретичне обґрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів.	41
28. <i>Кудусова А.Ш.</i> Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов.	43
29. <i>Левчиенюк В.Я.</i> Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту.	45
30. <i>Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.</i> Нестандартний урок в інтерактивному режимі.	46
31. <i>Матвєєва Н.</i> Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям.	48
32. <i>Матвійчук А.Д.</i> Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами.	50
33. <i>Матвійчук Н., Сілков В.В.</i> Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики.	51
34. <i>Мирончук Т., Войтович І.С.</i> Організація хімічних досліджень в домашніх умовах.	53
35. <i>Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.</i> Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів.	54
36. <i>Мусяця Л., Сілков В.В.</i> Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними.	56
37. <i>Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.</i> Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності.	57
38. <i>Падалка О.І.</i> Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів.	58
39. <i>Пархомець Ю., Галатюк Ю.М.</i> Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики.	59
40. <i>Сейдаметова Л.Н.</i> Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении.	60
41. <i>Сидяк Ю.С., Мислінчук В.О.</i> Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики.	61
42. <i>Сілков В.В., Сілкова Е.</i> Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів.	63

43. *Стасьонюк О., Левківський М. В.* Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області. 64
44. *Страхонюк І. П.* Формування професійних інтересів і намірів 66
45. *Троцюк М., Семенов О.С.* Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу 69
46. *Холод О.В., Поніманська Т.І.* Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку. 72
47. *Челишкіна О.В.* Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання 73
48. *Шабаліна В., Сварковська Л.А.* Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів. 76
49. *Шевчук О., Побірченко Н.С.* Педагогічні аспекти діяльності колеги Павла Галагана (1871–1920рр.) . . 77
50. *Якобчук А.Л., Юсенко А.С.* Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів. 78
51. *Янчук В.В., Сингаївський Д.В.* Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. . 79
52. *Сяська І.О.* Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників. 81
53. *Дем'яненко І.* Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу. 85

Секція 2. Молодий психолог

54. *Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.* Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності 88
55. *Галицька О., Татенко В.О.* Про актуальність суб'єктно –вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості. 89
56. *Димченко Н.* Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів –економів до професійної діяльності. 90
57. *Зелінська О., Бурдяк В.І.* Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства. 91
58. *Колесник О.М., Горська Г.О.* Особистісна підготовка практикуючого психолога. 92
59. *Куликовська Н.* Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць. 94
60. *Міньков Д.* Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах 95
61. *Мосол Н.* До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога. 97
62. *Остапчук Н.О.* Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори. 98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. *Белеля М, Мельник В.Й.* Дослідження якості води р. Іква. 100
64. *Кілюшик Т., Грюк І. Б.* Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів. 101
65. *Костолович М., Клименко М.О.* Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся 102
66. *Кравчук В., Мельник В.Й.* Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом. 103
67. *Максимець Оксана, Грюк І. Б.* Морфологічні зміни сосни звичайної (*Pinus Sylvestris L.*) як індикатор радіаційного забруднення. 104
68. *Мантула М.В., Мельник В. Й.* Дослідження якості води річки Устя. 106
69. *Олексюк В., Шпак В.І.* Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого –ботаніка Антонія Анджеївського) 108
70. *Петрук К., Грюк І.Б.* Радіобіологічні реакції рослин. 110
71. *Поніманський Л.В.* Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул. 112
72. *Суходольська І., Мороз Є.П.* Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру. 113
73. *Теслюк Н.Я., Лико Д.В.* Пошкодження Каштана кінського (*Aesculus hippocastanum*) у парковому господарстві. 115
74. *Хоменчук Т.С., Тищук В.І.* Дефекти структури кристалів. Види дислокацій. 116
75. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження. 119
76. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин. 120

Секція 4–5. Молодий математик –програміст

77. *Гаврилюк В., Бомба А.Я.* Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами 122
78. *Гаврюсєв С., Сяський А.О.* Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину. 122
79. *Гнедко Н.М.* До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях. 123
80. *Громов Д.В.* Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно –пошукових систем мережі Інтернет. 124

81. *Климюк Ю.Є.* Просторові нелінійні сингулярно збудені крайові задачі типу “конвекція – дифузія” . . . 125
82. *Левінська І., Петрівський Я.Б.* Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп’ютерної математики. 126
83. *Мимрик Л., Коц І.В.* Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . . 128
84. *Онищук В.В.* Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах. 129
85. *Остачук Н.О., Крайчук С.О.* Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . . 130
86. *Подолець В., Петрівський Я.Б.* Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності. 132
87. *Циганчук Л., Присяжнюк І.М.* Асимптотичний метод розв’язування одного класу нелінійних сингулярно збудених крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін” 134
88. *Шафран Л., Петрівський Я.Б.* Інформаційно-моделююча система вилугування корисних компонентів. 136

Секція 6. Молодий філолог

89. *Антончук О., Хом’як І.М.* Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі. 138
90. *Борицький В., Павлова О.І.* Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки. 139
91. *Борицький В., Павлова О.І.* Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. . . . 140
92. *Гриценко А. Пульпер С.О.* Актуалізація опорних знань п’ятикласників у засвоєнні фольклорних творів 142
93. *Качанова Д., Шульжук Н.В.* Стилiстичний аспект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка. 143
94. *Смелянська В., Редько В.Г.* Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США. 145
95. *Фрідріх А., Вербець В.В.* Проблема підготовки майбутніх учителів –філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи. 146
96. *Халимон І., Редько В.Г.* Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності “Іноземна мова” 148
97. *Ярута Н.* Вибір героя біографічного твору. 149

Секція 7. Молодий історик

98. *Бородинська Л., Галуха Л.Ю.* Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій. 152
99. *Ворон О.* Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно –політичному житті міжвоєнної Чехословаччини. 153
100. *Герасименко О., Безклубенко С.Д.* Вплив традицій міської культури воліні на становлення української національної ідентичності 156
101. *Давидчук С., Сеєрова О.В.* Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р. 157
102. *Довгалець О., Карпуніна Т.О.* Гривні і куни стародавніх слов’ян. 158
103. *Желізняк В., Гур’янова І.Е.* Україна в глобалізаційних процесах. 160
104. *Іванченко О., Постоловський Р.М.* Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162
105. *Капустін Г.М., Сеєрова О.В.* Сутність явища метаморфічного фаворитизму. 164
106. *Карпуніна Т.О., Гайбонюк В.Д.* Волинь 1939року: початок українсько –польського протистояння. . . 166
107. *Кравченко О., Побіргченко Н.С.* Історико –дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40 –і роки XIX століття. 169
108. *Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.* „Майдан” як неінституційований вияв прямої демократії. 170
109. *Маркович В., Сеєрова О.В.* Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 –1907 рр. в Росії. 171
110. *Наумов А.С.* Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна 172
111. *Пилипович Т.В., Карпуніна Т.О.* Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 –1947 рр. в контексті українсько –польських відносин. 174
112. *Писцьо В., Давидюк Р.П.* Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 –1941 років. 176
113. *Середюк О.А., Карпуніна Т.О.* Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства. 178
114. *Тимочко І.Б.* Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст. 181
115. *Швець Д., Карпуніна Т.О.* Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту. 183
116. *Шмид О., Шеретюк В.М.* Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . . . 185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. *Веренько В., Бурдяк В.І.* Участь молоді та молодіжних об’єднань у політичних процесах України: політичний та морально –етичний аспекти. 187
118. *Зайва Ю.А.* Спільна робота дошкільного закладу і сім’ї щодо статево –рольової соціалізації дітей дошкільного віку. 188
119. *Князєв А., Ротар Н.Ю.* Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні. 189
120. *Корольова Н., Гавриш І. В.* Педагогічні умови формування національно –політичної еліти молоді. . 190

121.	<i>Ларіна Т., Тезікова С.В.</i> Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США.	191
122.	<i>Марчук Г.В.</i> Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників.	193
123.	<i>Міркевич В.П.</i> Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти.	194
124.	<i>Сливка В.П., Тезікова С.В.</i> Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США)	194
125.	<i>Сошников А.А., Семькин Н.В.</i> Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ)	196
126.	<i>Удод О.В.</i> Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтесорі –педагогіки.	197
127.	<i>Цікул І., Ротар Н.Ю.</i> Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді.	198
128.	<i>Черній А.Л.</i> Легітимізаційний синдром суспільно –політичної кризи.	199
129.	<i>Чорний Б., Мармуль Л.О.</i> Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України.	200
	ЗМІСТ.	202

Наукове видання

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12